

Z obsahu:

- *Prehľad tvorby a čerpania finančných prostriedkov AP v SR za rok 2009*
- *Rozpočet Asociácie polio v SR na rok 2010*
- *Medzinárodný deň zdravotne postihnutých*
- *Ľudské práva: historická ratifikácia európskeho spoločenstva*

1/2010

Ročník XV.

INFORMÁTOR ASOCIÁCIE POLIO V SR

Informátor Asociácie polio v SR

Vydáva a bezplatne rozširuje pre svojich členov a priaznivcov AP v SR

Zostavila. Ing. Alica Suchá, grafická úprava: Sofi-Senková

Vytlačil: Kartprint

Vážení a milí priatelia – členovia Asociácie polio!

Uplynulo vyše 11 rokov, čo som bola zvolená za vašu predsedníčku. Neuveriteľne rýchlo letí čas a my si ho najviac uvedomujeme a cítime na našom zdravotnom stave. Za tie roky sme zorganizovali množstvo víkendových pobytov a sociálno-rehabilitačných kurzov. Väčšina z nich bola vydarená, vyskytli sa aj problémy, ale tie sa riešili za pochodu.

Nadišiel čas, aby vedenie našej organizácie prevzala mladšia generácia – plná elánu do práce. Tak sa stalo, že Rada Asociácie polio na svojom novembrovom zasadnutí 2009 prijala moju rezignáciu na funkciu predsedu, ako aj návrh zvoliť za nového predsedu PhDr. Štefana Grajcára. Tak sme si vymenili funkcie – ja som sa stala podpredsedníčkou a Š. Grajcár predsedom s platnosťou od 1. 1. 2010.

Chcela by som sa touto cestou poďakovať celej členskej základni za priazeň a podporu, ktorú ste mi poskytovali v priebehu môjho pôsobenia ako predsedníčky AP. Naďalej sa vám budem prihovárať na stránkach časopisu Informátor AP, ktorý budem zostavovať.

Záverom vám prajem do nového roku hlavne veľa zdravia, šťastia a spokojnosti v kruhu svojich najbližších.

Alica Suchá

Milí priatelia,

dovoľte mi prihovoriť sa Vám na začiatku roka 2010 z pozície nového predsedu Rady Asociácie polio v SR. K zmene na tomto poste dochádza na prelome rokov, dôvodom je skutočnosť, že naša dlhoročná predsedníčka, Ing. Alica Suchá, či jednoducho a menej oficiálne, naša Alica, sa z rodinných a zdravotných dôvodov rozhodla z tejto funkcie odstúpiť. Rada ma na svojom zasadnutí 14. novembra 2009 následne väčšinou hlasov zvolila za svojho predsedu.

Chcel by som túto príležitosť využiť najmä na poďakovanie našej Alici – za seba osobne, za celú Radu, ale i za celú členskú základňu – za jej neutíchajúcu dlhoročnú ochotu a úsilie viesť toto naše spoločenstvo, za čas, ktorý mu venovala, i za všetko ostatné, čoho sa kvôli

nám všetkým musela vzdať či odložiť na neskôr. Zrejme len tí, ktorí majú vlastnú skúsenosť s angažovaním sa v prospech druhých, vedia, čo všetko je za tým a vedia to aj primerane oceniť, verím však, že uznania a poďakovania sa jej dostane od všetkých.

V Rade Asociácie polio v SR ostávajú pracovať všetci jej doterajší členovia tak, ako boli zvolení v posledných voľbách pred necelými dvomi rokmi – členkou Rady ostáva aj Ing. Alica Suchá, jej hlavnou úlohou bude tak ako doteraz starať sa najmä o vydávanie tohto informátora.

Rada ako celok sa v nasledujúcom období bude snažiť zabezpečovať tradičné kľúčové aktivity – víkendový pobyt v prvej a týždňový rekondično-integračný pobyt v druhej polovici roka. Oveľa viac úsilia však budeme musieť vynaložiť na propagáciu našej činnosti a získavanie priaznivcov a priamych podporovateľov, a to aj v podobe darcov, fyzických i právnických osôb, 2 % z odvodených daní: zdroje príjmov sa v tejto položke nášho rozpočtu rok čo rok zmenšujú, čo má bezprostredný vplyv na čiastku, ktorou môžeme svojim členom prispieť najmä na obe spomínané aktivity, no z ktorých môžeme hrať aj časť nákladov na inú činnosť.

Už v predchádzajúcom čísle Informátora na jar 2009 sme avizovali, že v krátkom čase bude možné navštíviť našu vlastnú internetovú stránku, zatiaľ sa nám to, žiaľ, nepodarilo. Keďže však internet v súčasnosti predstavuje jeden z najrýchlejších a najefektívnejších spôsobov šírenia informácií, ale i vzájomnej komunikácie, nápravu v tejto oblasti považujem za jednu z našich aktuálnych priorít.

Rok 2010 by sa mohol stať aj rokom intenzívnejšej spolupráce a častejších vzájomných kontaktov s Asociáciou polio Českej republiky, spoluprácu by sme však chceli nadviazať s podobnými organizáciami aj u našich ďalších susedov – v Rakúsku, Maďarsku či Poľsku. Ambícia prekročiť trochu hranice vyplýva aj zo skutočnosti, že ako poliomyelitici sme tak trochu zanikajúce spoločenstvo: aktuálny priemerný vek členskej základne je viac ako 61 rokov, nemožno navyše (a chvalabohu) predpokladať, že by sme do svojich radov získavali nových a mladších členov, otvorenie sa najbližšiemu okoliu považujeme preto za opodstatnené.

Záverom mi dovoľte zaželať vám všetkým dobrý a úspešný rok 2010 – nech sa každému z vás dostane toho a v toľkej miere, čo sa pre seba a svojich blízkych považujete za dôležité pre to, aby ste si o rok o tomto čase mohli povedať, že to dobrý a úspešný rok naozaj aj bol.

Štefan Grajčár, december 2009

Tvorba a čerpanie finančných prostriedkov AP v roku 2009

Príjmy (EUR)

1.	Účastnícke poplatky za víkendový pobyt Piešťany	3 359,01
2.	Účastnícke poplatky za SRK Dudince	8 835,00
3.	Členské príspevky	742,64
4.	Finančné dary	200,00
5.	Kreditný úrok	6,85
6.	Ostatné príjmy	-
7.	Daňové úrady – príjmy z 2 %	2 848,51
Príjmy spolu		15 992,01

Výdavky (EUR)

1.	Úhrada za víkendový pobyt a vrátenie popl.	4 390,56
2.	Úhrada SRK – Dudince a vrátenie popl.	10 873,22
3.	Úhrada za tlač Informátora	115,00
4.	Kancelárske potreby	24,55
5.	Zasadnutie Rady AP	124,4
6.	Poštovné	104,31
7.	Poplatky Dexia banka	61,91
8.	Daň z kreditných úrokov	1,25
8.	Ostatné výdavky	305,33
Výdavky spolu		16 001,53

Upozornenie pre členov

Upozorňujeme našich členov, že od roku 2009 bol stanovený členský príspevok vo výške 5 EUR. Môžete ho poukázať na náš účet v Dexia banke: 8629771001/5600. Do kolónky Správa pre prijímateľa uveďte svoje meno.

Rozpočet Asociácie polio v SR na rok 2010

Stav na bežnom účte k 31. 12. 2009 v EUR

9 442,62

Stav pokladne k 31. 12. 2009 v EUR

19,69

Predpokladané príjmy v EUR

1. Členské príspevky	600,00
2. Účastnícke poplatky víkendový pobyt (50 osôb)	2 500,00
3. Účastnícke poplatky za SRK (50 osôb)	9 000,00
4. 2 % z dane z príjmov	2 250,00
5. Úroky	4,00
Príjmy spolu	14 354,00

Predpokladané výdavky v EUR

1. Úhrada za víkendový pobyt	3 250,00
2. Úhrada za SRK	12 250,00
3. Výdavky na tlač Informátora (2 čísla)	370,00
4. Poštovné	330,00
5. Zasadnutie Rady AP	150,00
6. Ostatné výdavky (tel. karty, kopírovanie, overovanie, kancelárske potreby, poplatky za registráciu 2 % a iné)	1 200,00
7. Daň z úrokov	4,00
Výdavky spolu	17 554,00

Zvýšené výdavky sa budú hradiť z prostriedkov získaných z 2 % z dane z príjmov.

Deň osôb so zdravotným postihnutím v NR SR

Dňa 25. novembra 2009 sa konal pod záštitou Pavla Pašku, predsedu Národnej rady Slovenskej republiky Seminár ku Dňu osôb so zdravotným postihnutím v reprezentačných priestoroch NR SR v Bratislave.

Účastníkov privítala p.Reháková, pracovníčka NROZP, ktorá ospravedlnila p.Pašku a viacerých pozvaných hostí, ktorí sa zúčastnili na výjazdovom zasadnutí vlády SR.

Hlavným bodom seminára bol Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, jeho ratifikácia v SR, skúsenosti z Českej republiky, opatrovnícka reforma a článok 33 dohovoru OSN.

K uvedenej téme vystúpili:

p. Sika, štátny tajomník MPSVaR, ktorý ospravedlnil p. ministerku Tomanovú a v jej mene v obsiahlom prejave zhodnotil úpravy legislatívy a jej nedostatočné uplatňovanie v praxi, p. Tóthová, poslankyňa NR v SR vo svojom prejave pripomenula, že legislatíva síce existuje, ale skutočné uplatnenie je úplne mimo skutočného života osôb so zdravotným postihnutím. Navrhla zvýšenie pokút pre zamestnávateľov, ktorí obchádzajú povinnosť zamestnávať osoby so zdravotným postihom. Vo Francúzsku sa táto pokuta zvyšuje po treťom roku až o 100%. V parlamente SR bude presadzovať zákon, aby sa pokuty od nedisciplinovaných zamestnávateľov ukladali na špeciálnom účte, z ktorého sa bude čerpať iba na projekty na podporu zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím.

p. Mamojka, predseda NROZP v SR vo svojom príhovore vyzdvihol výhody vstupu SR do eurozóny, ako aj nášho vstupu do Európskeho fóra osôb so zdravotným postihnutím. Vo svojom vystúpení pripomenul aj podpísanie Európskeho paktu o rovnakých právach osôb so zdravotným postihnutím a následné úpravy v legislative v SR.

p. Matiaško, predstaviteľ Mental Disability Advocacy Center sa vo svojom príspevku sústredil na článok č.12 Dohovoru OSN, o pokračujúcej reforme opatrovníctva v ČR, o potrebe reformovať systém opatrovníctva aj v SR, ako aj o zmene Občianskych zákonníkov v tom zmysle v oboch republikách.

p. Jančulová, vedúca odboru MPSVaR prednášala o antidiskriminačnom zákone, o právach osôb so zdravotným postihnutím a jeho implementácie v praxi. Ide hlavne o budovanie bezbariérových vstupov do objektov verejných ustanovizní, bezbariérových sociálnych zariadení, ako aj o nezamestnávaní občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou.

p. Krása, predseda NR ZP v ČR vo svojom príhovore vyzdvihol význam implementácie dohovoru OSN z pohľadu osôb so zdravotným postihnutím. V rámci Stredoeurópskej iniciatívy sa aj naďalej budú snažiť zjednotiť veľké rozdiely v legislatívach krajín shengenu. Tak aby

jednotný preukaz občana so zdravotným postihnutím zjednotil aj možnosti v oblasti čerpania výhod občanov s označením osoby so zdravotným postihnutím, hlavne na používanie diaľnic, používanie vyhradených parkovísk, v prípade nutnosti aj krátkodobého vjazdu do nepovolenej zóny, využívanie rôznych zliav na vstupy do kultúrnych a športových objektov.

Pán Dembinný, predseda Stredoeurópskej skupiny pre integráciu predstavil spoločné projekty pre rozvoj zamestnanosti občanov so zdravotným postihnutím v Českej republike, v Poľsku, v Slovenskej republike a pokusne aj v Maďarsku a Turecku.

p. Lauko, predstaviteľ ŽSR predstavil vo svojej prezentácii uplatňovanie novej legislatívy EÚ na prepravu osôb so zdravotným postihnutím, Nariadení č.1371/2007 a výsledky predchádzajúcich rokovaní s NROZP o postupnom zlepšovaní podmienok v cestovaní hendikepovaných osôb na našich železničiach. Na záver vyzval na užšiu spoluprácu pri riešení problémov s cestovaním, ale aj so situáciou na možnosť využívania sociálnych zariadení vo vagónoch a vyhradenia takýchto zariadení na železničných staniciach s využívaním tzv. európskych kľúčov pre osoby so zdravotným postihnutím.

V rámci diskusie vystúpili o. i. aj poslanci NR p. Tóthová z HZDS, p. Uhliarik, podpredseda KDH a p. Nagy z SMK. Vo svojich krátkych diskusných príspevkoch podporili rokovanie a vyzvali zodpovedných v NROZP na aktívnejší prístup a „bombardovanie“ poslancov návrhmi na zlepšenie životných podmienok občanov so zdravotným postihnutím, ktoré budú potom oni podporovať na rokovaniach NR v SR.

Na záver seminára poďakovala p. Reháková prednášajúcim za príspevky na seminár (ktoré budú zverejnené na webovej stránke NROZP), diskutujúcim za podnetné diskusné príspevky a ostatným účastníkom seminára ku dňu osôb so zdravotným postihnutím za účasť.

Stilhammer Miloš, člen Rady Asociácie polio

Medzinárodný deň osôb so zdravotným postihnutím

V dňoch 1. - 3.10. 2009 si v Kremnici členovia Slovenského Zväzu telesne postihnutých pripomenuli Medzinárodný deň osôb so zdravotným postihnutím, ktorého sa zúčastnili aj členovia Asociácie polio manželia Šebianovi.

Pred 681. rokmi, 17. novembra 1328, uhorský kráľ Karol 1. Róbert udelil Kremnici mestské výsady. Hlavným dôvodom ich udelenia bola sľubne sa rozvíjajúca ťažba zlata. Zlato bolo hybnou silou rozvoja baníctva a s ním súvisiacich odvetví, vrátane osídlenia. Centrum mesta si počas storočí zachovalo pôvodný ráz. Mnoho domov a iných stavebných pamiatok tu stojí dodnes. Každý z nich je niečím zaujímavý, má svoju históriu a tajomstvo.

Práve v Kremnici sa konal tohtoročný medzinárodný deň osôb so zdravotným postihnutím.

Podujatie sa konalo pod heslom: **Európsky rok tvorivosti a inovácie**

Vzhľadom na veľký počet účastníkov ubytovanie bolo na dvoch miestach:

Jedna časť bola ubytovaná v hoteli Veterník v centre mesta Kremnica, druhá časť v rekreačnom zariadení Toliar, kde bolo aj hlavné centrum celého programu.

Oficiálny program sa začal po ubytovaní a obede.

Otvorila ho predsedníčka SZTP p. Monika Vráblová, za účasti primátorky Kremnice p. Zuzany Balážovej.

Program bol rozdelený na tri tematické celky: odborný, kultúrny, športový.

Vo štvrtok 1. 10. 2009 sa v popoludňajších hodinách uskutočnili už tradičné športové hry telesne postihnutých. Súťažilo sa v disciplínach:

hod tenisovou loptičkou na plechovky, hod loptou na kôš, hod šípkami na terč, hod krúžkami na cieľ, kop loptou do brány, slalom na vozíčku.

Športové podujatie sa vydarilo, prialo aj počasie.

Všetci súťažiaci boli zdravo zapálení v boji o čo najlepšie umiestnenie. Darilo sa aj nám, členom Asociácie polio, kde v športovej disciplíne hod šípkami na terč Janka Šebianová obsadila II. miesto.

Po večeri sa v Toliari slávnostne uviedla do života (krstila) kniha: „Poviem Vám to básňou. Je to zbierka básní, ktorých autormi sú členovia SZTP. Knihu slávnostne pokrstila" RNDr. Zuzana Balážová, primátorka Kremnice. Zbierka bola vydaná s podporou Ministerstva kultúry Slovenskej Republiky. Obsahuje literárne diela deviatich členov SZTP.

V piatok dopoludnia sa účastníci pobytu zúčastnili fakultatívnych výletov v meste Kremnica. Na týchto fakultatívnych výletoch sa mali možnosť dozvedieť o histórii mesta Kremnica, o jeho pamätihodnostiach.

Neodmysliteľnou súčasťou Kremnice je mincovňa, ktorej založenie sa datuje od objavenia nálezísk zlata. Je to továreň, ktorá nepretržite funguje od stredoveku až doteraz. Návštevníci mincovne si mohli prezrieť výrobu súčasných platidiel, i expozíciu mincí, odznakov, medailí, vyrobených temer od začiatku existencie mincovne.

Popoludní sa v r. s. Toliar konal pre účastníkov odborný seminár pod názvom:

Eliminácia bariér v prostredí ako cesta k nediskriminácii. Seminár sa konal s finančnou podporou Úradu vlády SR v rámci Akčného plánu predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných prejavov intolerancie.

Prednášajúcimi boli: doc. Ing. arch. Mária Sámová, PhD. z fakulty architektúry STU Bratislava a JUDr. Jana Trojanová zo Slovenského národného strediska pre ľudské práva.

Doc. Sámová sa vo svojej prednáške zamerala na vyhlášku 532/2002 ministerstva životného prostredia Slovenskej Republiky.

V piatok po večeri, na záver medzinárodného dňa občanov so zdravotným postihnutím v Kremnici, predsedníčka SZTP Ing Monika Vráblová poďakovala všetkým účastníkom za účasť a tlmočila pranie, aby každý účastník svoje nadobudnuté vedomosti odovzdal aj ostatným členom SZTP.

Nasledovalo vyhodnotenie športových súťaží. Podujatie bolo ukončené tanečnou zábavou s bohatou tombolou.

Všetci účastníci zobrali na vedomie, že v roku 2010 sa bude Medzinárodný deň osôb so zdravotným postihnutím konať v kúpeľoch Lúčky.

Manželia Šebianovci, Kremnica

ĽUDSKÉ PRÁVA:

HISTORICKÁ RATIFIKÁCIA EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA

26. 11. 2009 /// Európske spoločenstvo práve ratifikovalo Dohovor Organizácie spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím. Ide o bezprecedentný krok k prijatiu historicky prvej zmluvy o ľudských právach v Európe, ktorý je zároveň výrazným signálom pre všetky členské štáty EÚ.

Na dnešnom stretnutí Rady Európskej únie Európske spoločenstvo ratifikovalo Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (CRPD). Táto ratifikácia znamená výrazný politický pokrok v presadzovaní záväzkov v oblasti ľudských práv a posúva problémy súvisiace so zdravotným postihnutím medzi priority EÚ oblasti ľudských práv. Ide o historicky prvú medzinárodnú zmluvu o ľudských právach prijatú Európskym spoločenstvom.

Deväť základných medzinárodných nástrojov ochrany ľudských práv

Ľudské práva v súčasnosti upravuje deväť základných medzinárodných zmlúv prijatých na úrovni OSN. Dohovor, ktorý vstúpil do platnosti v máji 2008, je prvou zmluvou OSN týkajúcou sa špeciálne práv ľudí so zdravotným postihnutím; stal sa skutočnosťou predovšetkým vďaka aktívnemu príspevku tých, ktorí sa zúčastnili na rokovaníach o jeho znení. Pre Európske fórum zdravotného postihnutia (EDF) predstavuje historický úspech v boji proti porušovaniu ľudských práv osôb so zdravotným postihnutím.

Kľúčový dohovor

Dohovor nastolil množstvo precedensov: Je to prvá významnejšia zmluva o ľudských právach prijatá v 21. storočí a od roku 2008, keď vstúpila do platnosti, ju v rekordnom čase ratifikoval veľký počet krajín. 143 signatárov a 74 ratifikácií za 32 mesiacov od spustenia procesu ratifikácie svedčí o nevídanej podpore dohovoru zo strany medzinárodného spoločenstva.

Dohovor OSN v Európskej únii

V Európskej únii má zdravotné postihnutie viac než 65 miliónov osôb, čo predstavuje viac než 10 % občanov 27 krajín. Od vstupu do platnosti v máji 2008 bol tento dohovor podpísaný Európskym spoločenstvom, ako aj všetkými členskými štátmi EÚ, pričom 12 štátov má už proces ratifikácie za sebou (Rakúsko, Belgicko, Česká republika, Dánsko, Nemecko, Maďarsko, Taliansko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko, Portugalsko a Veľká Británia).

Ihneď po vstupe dohovoru do platnosti v roku 2008 vyzvalo Európske fórum zdravotného postihnutia všetky členské štáty na jeho bezpodmienečné uplatňovanie a otvorenie stáleho dialógu so všetkými európskymi organizáciami, ktoré zastupujú osoby so zdravotným postihnutím. Európske hnutie zdravotne postihnutých osôb zdôrazňuje dôležitosť účasti občianskych organizácií na implementácii a monitorovaní tohto procesu. Prezident Európskeho fóra zdravotného postihnutia Yannis Vardakastanis zdôraznil, že Európska únia dosiahla

nielen významný historický krok, ale vyslala zároveň pozitívny signál svojim členským štátom, ktoré doposiaľ dohovor neratifikovali.

Akým spôsobom zaväzuje dohovor členské štáty a EÚ?

Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (CRPD) ukladá jednotlivým štátom záväzok prehodnotiť všetky platné zákony, politiky a programy s cieľom zosúladiť ich s ustanoveniami dohovoru. Konkrétnym výsledkom bude prijatie krokov v oblasti prístupu k vzdelaniu, prístupu k zamestnaniu, dopravy, infraštruktúry, ďalej v oblasti budov určených pre verejnosť, zabezpečenia volebného práva a účasti na politickom dianí, zabezpečenia úplnej právnej spôsobilosti všetkých osôb so zdravotným postihnutím a posun od inštitúcií, v ktorých žijú osoby so zdravotným postihnutím separovane od spoločnosti, ku komunitným službám a službám v domácnosti podporujúcim nezávislý život.

Všetky inštitúcie Európskej únie musia prijať zásady dohovoru vo všetkých oblastiach, ktoré spadajú do ich kompetencie – od dopravy, cez zamestnávanie a informačné a komunikačné technológie, až po rozvojové kooperačné programy. Znamená to, že budú musieť zlepšiť prístupnosť svojich vlastných budov, ako aj vlastnú politiku zamestnanosti a komunikácie.

Toto je len začiatok

EDF víta prijatie dohody zo strany Spoločenstva ako začiatok nových vzťahov medzi EÚ a OSN, zároveň však neskrýva znepokojenie: – „Sme sklamaní výhradou, ktorú prijala Rada v súvislosti so zamestnávaním osôb so zdravotným postihnutím v ozbrojených silách. Vyzývame ostatné zmluvné štáty na celom svete, aby sa postavili proti tejto výhrade, a zabránili tak zavedeniu tohto nebezpečného precedensu na celom svete,“ zdôraznila viceprezidentka EDF Donata Vivantiová.

– Odklad prijatia takzvaného Dobrovoľného protokolu zo strany Spoločenstva škodí občanom. Podľa znenia tohto protokolu sa môžu občania EÚ domáhať svojich práv na základe dohovoru v prípade, že im tieto práva nedokázali zabezpečiť súdy v ich členskom štáte. Toto

oneskorenie tiež znamená, že Výbor OSN zatiaľ nemôže skúmať porušovanie ľudských práv zdravotne postihnutých osôb v Európe. EDF verí, že ďalšie predsedníctvo EÚ završí proces prijímania Dobrovoľného protokolu.

– Je dôležité, aby sa inštitúcie EÚ podrobne zaoberali implementáciou a zabezpečili vytvorenie silného nezávislého mechanizmu monitorovania implementácie dohovoru v čo najkratšom čase. Tento mechanizmus musí byť odolný voči všetkým neprípustným tlakom. EÚ a občianska spoločnosť spoločne vstupujú na novú pôdu v oblasti medzinárodného práva a ľudských práv. Účasť organizácií zdravotne postihnutých osôb na konzultáciách a ich právo vstupovať do tohto procesu sú pre úspech prvej zmluvy o ľudských právach mimoriadne dôležité.

Európske hnutie zdravotne postihnutých vyzýva nadchádzajúce španielske predsedníctvo, aby prijalo účinné kroky smerujúce k potvrdeniu ratifikácie v rámci OSN už v prvých mesiacoch roku 2010. Tento krok nepochybne priblíži 65 miliónov občanov so zdravotným postihnutím k novým lídrom Európy práve v čase vstupu Lisabonskej zmluvy do platnosti.

Kontakt: Aurélien Daydé | Európske fórum zdravotného postihnutia
aurelien.dayde@edf-feph.org

Európske fórum zdravotného postihnutia (EDF) je európska nadnárodná organizácia, ktorá zastupuje záujmy 65 miliónov obyvateľov so zdravotným postihnutím v Európe. Členmi EDF sú národné organizácie zdravotne postihnutých z krajín EÚ/EHP, ako aj európske mimovládne organizácie zastupujúce rôzne typy zdravotných postihnutí, organizácie a jednotlivcov zaoberajúcich sa problémami zdravotného postihnutia. Poslaním Európskeho fóra zdravotného postihnutia je zabezpečiť zdravotne postihnutým osobám úplný prístup k základným a ľudským právam prostredníctvom ich aktívnej účasti na tvorbe a implementácii politík v Európe.

***Zdroj: Národná rada občanov so zdravotným postihnutím
v Slovenskej republike, www.nrozp.sk***

Spoločnosť potrebuje vzdelaných ľudí

Vedomosti, zručnosti a porozumenie, ktoré získavame ako deti alebo ako mladí ľudia v rodine, v škole, či na univerzite, nevystačia na celý život. Vzdelávanie a osobnostný rozvoj dospelých sa stáva v každej dobe dôležitou a potrebnou súčasťou života. Výzvou pre Európsku vzdelávaciu akadémiu, n.o. je rozvojová spoločnosť, ktorá je orientovaná na ľudí, v ktorej má každý človek možnosť šíriť, využívať a prijímať informácie a vedomosti.

KTO JE EURÓPSKA VZDELÁVACIA AKADEMIA (EuVA)

Európska vzdelávacía akadémia, n. o. (EuVA) poskytuje služby v oblasti celoživotného vzdelávania.

Je organizáciou, ktorá je akreditovaná Ministerstvom školstva SR, zároveň od expertnej komisie spoločnosti International Education Society (IES) obdržala prestížny rating A. Počas svojej viac ako 30 ročnej existencie sa EuVA vyprofilovala na vzdelávaciu inštitúciu, ktorá je schopná zabezpečiť komplexné vzdelávanie na základe konkrétnych požiadaviek firemnej klientely. Svoju ponuku otvorených kurzov priebežne prispôsobuje požiadavkám individuálnych záujemcov a moderným trendom. Využíva pri tom znalosti a skúsenosti lektorov pracujúcich v rôznych oblastiach, či už v cestovnom ruchu, finančníctve, manažmente, komunikácii alebo v oblasti protokolu a etikety.

ČO PONÚKA EUVA PRE TELESNE POSTIHNUTÝCH ĽUDÍ?

V rámci väčších vzdelávacích projektov sa v minulosti EuVA zameriavala na profesionalizáciu práce špecifických cieľových skupín

akými sú štátna správa a samospráva. V súčasnosti sa prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu snaží o sprístupnenie vzdelávania čo najširším vrstvám obyvateľstva na Slovensku. Pre roky 2010-2012 preto pripravila 3 vzdelávacie projekty, ktoré by mali pomôcť hlavne znevýhodneným osobám so zdravotným postihnutím, či už pri získavaní vzdelania potrebného pre pracovné uplatnenie alebo pri ich komunikácii s pracovníkmi úradov štátnej správy a samosprávy, s ktorými prichádzajú do styku.

Všetky tri projekty, budú organizované formou 3-4 dňových sústreďení, ktoré budú prebiehať vo viacerých regiónoch Slovenska. Sústreďenia, ktoré budú realizované priebežne, od marca 2010 do marca 2012, budú organizované formou vzdelávacích pobytov, pričom účastníci budú mať okrem vzdelávania plne hrazené aj ubytovanie a stravu v týchto zariadeniach.

1. PILOTNÝ PROJEKT VZDELÁVANIA TELESNE ZNEVÝHODNENÝCH OSÔB SO ZAMERANÍM NA ZÍSKANIE CERTIFIKÁTU EBC*L

Projekt je zameraný na získanie základnej ekonomickej gramotnosti pre osoby bez ekonomického vzdelania. **The European Business Competence* Licence /EBC*L/** je zabehnutý certifikát z oblasti obchodu osvedčujúci, že jeho držiteľ má kľúčové kompetencie potrebné k tomu, aby sa aktívne zúčastnil obchodného života alebo bol schopný začať nový biznis (založiť a spravovať živnosť alebo obchodnú spoločnosť) a aby mohol riadiť akékoľvek oddelenie /divíziu, ktorá má na starosti finančné rozhodnutia.

Celková dĺžka vzdelávania: 4 x 4 dni, počet preškolených celkom: 6 x 10 ľudí

2. VZDELÁVANIE TELESNE ZNEVÝHODNENÝCH OSÔB V INFORMAČNÝCH A KOMUNIKAČNÝCH TECHNOLOGIÁCH

Projekt je zameraný na získanie základnej počítačovej gramotnosti pre osoby bez znalostí a zručností v oblasti práce s výpočtovou technikou s možnosťou získania Certifikátu ECDL Štart.

Certifikát ECDL Štart je potom na Slovensku rešpektovaným dokladom o tom, že jeho držiteľ požadovanú úroveň /požadovaný štandard/ znalostí a zručností z príslušnej oblasti preukázal na testoch podľa celosvetovo platnej metodiky.

Celková dĺžka vzdelávania: 4 x 4 dni, počet preškolených celkom: 8 x 10 ľudí

3. ZÁKLADY KOMUNIKÁCIE SO SLUCHOVO POSTIHNUTÝMI PRE ZAMESTNANCOV ŠTÁTNEJ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY

Cieľom projektu je naučiť zamestnancov štátnej správy a samosprávy základné komunikačné zručnosti, ktoré budú používať pri styku so sluchovo postihnutými osobami. Účastníci vzdelávania sa zúčastnia dvoch modulov, počas ktorých sa naučia základné pravidlá komunikácie so sluchovo postihnutými, základné pravidlá správnej artikulácie, prstovú abecedu, základné výrazy a gramatiku posunkového jazyka. Nahliadnu do problematiky nepočujúcich, do ich kultúry, oboznámia sa s kompenzačnými pomôckami znevýhodnených osôb a získajú informácie o tlmočníckej službe na Slovensku.

Celková dĺžka vzdelávania: 2 x 3 dni, počet preškolených celkom: 21 x 10 ľudí

Záujemcovia o niektorý z uvedených projektov sa môžu informovať na Okresnom centre SZTP v príslušnom regióne.

Ing. Robert Stilhammer, projektový manažér

Proroctvá sudičky Nomer Two (aneb zážitky Pólia)

Časť druhá

V prvej časti zážitkov Pólia sme si prečítali kto je Pólio, že meno do stal zásluhou proroctva sudičky nomer One a vírusu Polio -myelitusa. I keď problémy (proroctvá sudičky nomer One) s úradmi pretrvávajú (diagnóza poliomyelitída, detská obrna, je už neznáma aj pre renomovaných neurológov) nie sú to zážitky jediné, a ako predpovedali

sudičky nomer Two a nomer Three, stretnú v živote Pólia osudy lepšie a ešte lepšie.

Pod'me sa nechať viesť sudičkou nomer Two cestou necestou, cez križovatky, až tam, kde sa voda sypala a piesok sa lial. Turistika nášho Pólia je poznačená prekrásnou prírodou, zvykmi, tradíciami rodiska, skoro ako v Sládkovičovej básni Detvan. Vtedy, keď Polio a spolužiaci boli, „pind'úri žabací“ ako hovoril pán učiteľ, bol Polio rovnocenným partnerom spolužiakov a kamarátov z ulice, keď sa jednalo o všelijaké zbojstvá, ba niekedy bol aj vodca tlupy. Bolo nám dobre, žili sme bezstarostne, až prišiel čas, keď sa aj nášho Polia opýtal triedny učiteľ, čo bude vrobiť po skončení základnej školy. To bola rana ako z dela, začala sa honba za lepšími známkami, lebo triedny povedal, že s takou výzdobou na vysvedčení sa nedá presadiť ani v socíkonkurencii".

Zásluhou sudičky nomer Two dostal Pólio do vienka, že bude ekonóm. Pólio priznáva, že to bolo aj zásluhou triedneho učiteľa na základnej škole a triedneho na strednom stupni, keď kompenzoval dvojku z chovania jednotkou z telocviku (kvôli priemeru) tým, že sa dohodol s telocvikárom na cvičení na piatich náradiach, ktoré mal Polio nacvičené ešte keď preskakoval pri naháňačke zo stromu na strom ako opica. Tá dvojka z chovania bola produktom CIA vo forme profesorky, ktorej sa nepáčilo, že sme demonštrovali cestou z internátu do školy (cez hlavné námestie) za akademické slobody napríklad aj tým, že sme boli oblečení v pyžame a Polio išiel na bicykli a zvonil, aby bola väčšia švanda. Ako uznáte je to sprostosť, ale ako sa na to dobre spomína pri maturitných stretnutiach!

Pre mnohých z Vás, milí obrnári, sa natíska otázka prečo Pólio nehovorí o liečeniach v kúpeľoch. Inak to asi nebude len tak, že trasa sudičky nomer Two nemala výhybku týmto smerom. Až neskôršie, keď Pólio sa začal živiť vlastnou prácou, bolo treba zreparovať zanedbané neduhy operáciami a tak sa následne dostal do kúpeľov Jánске Lázně. Tam dostal tvrdý dril počínajúc natáhovaním na škripec ako v stredoveku, až po komplex procedúr (však to poznáte), ale pre Pólia to bolo niečo nové ba až nespravodlivé. Nebyť prvej lásky, pred ktorou musel byť hrdinom, bol by to zle znášal. Aby svoju lásku očaril, zorganizoval cestu z Lázeňáku cez kotolňu, v noci okolo tretej,

vlakom do Prahy, kde jej kúpil zásnubný strieborný prsteň. Našťastie cesta dobre dopadla, vrátili sa tesne pred záverečnou. Prvá láska skončila tak ako zvyčajne končia prvé lásky. Jej zásluhou bolo však jednak zvýšenie sebadôvery voči nežnejšej polovici ľudstva a zároveň aj záujem o vyššie vzdelanie.

Pre Pólia zostávajú spomienky na Jánske Lázně a Velké Losiny ako na druhé rodisko. Vtedy sa chodilo do kúpeľov na mnoho týždňov a tak tam Pólio strávil čas porovnateľný s vojenskou službou a ako radi hovoria o vojenskej základnej službe branci, tak radi hovoríme aj my obrnári o kamarátoch a kamarátkach z pobytov v kúpeľoch. Pojmy ako lanovka na Černú horu, (ktorá bola pôvodne vedľa Lázeňáku), samotná Černá hora s výhľadom na Sněžku, jaskynka lásky, výlety a prechádzky do okolia, a iné - na to sa nedá a nemôže zabudnúť!

Samostatnou kapitolou pre Polia je rodina a práca. Bolo treba tvrdú obrnársku náтуру, ktorou sú obyčajne vybavení všetci Poliovci, aby sa vedeli presadiť v práci, a dôstojne na úrovni udržať životnú úroveň rodiny. Polio to dokázal a snaží sa ďalej.

Pre Polia je rodina aj Asociácia Polio, Bola založená tesne po zmene zriadenia a so vznikom samostatnej Slovenskej republiky. Zmenou zriadenia bol zmenený aj prístup k občanom telesne postihnutým a tým aj k občanom s diagnózou poliomyelitida. Dnes treba bojovať za práva telesne postihnutých, a hlavne proti ich diskriminácii. Organizovanie víkendových stretnutí, rekondičných podujatí má za cieľ stretávanie sa ľudí rovnakej „krvnej skupiny“ a čiastočne nahrádza aj pre Polia spomienky na NAŠE kúpele.

Sudička nomer Two povodila Polia po rôznych turistických trasách, až toľkých, že sa splnilo to, čo povedala raz mama Polia, že uvidí viac sveta ako všetci jeho súrodenci dohromady.

Ako to v rozprávke býva „všetko sa v radosť obráti“ (to hovoril Poliovi aj vedúci ekonomiky práce za socíku, keď sa domáhal zvýšenia platu) treba len v spleti križovatiek nájsť tú správnu cestu. To Vám milí Poliovci želá Váš Polio.

J bodka D bodka.

P.S. Tešte sa na ďalšiu časť o prorocke sudičky nomer Three.

Ohliadnutie za uplynulým rokom

Tak máme zas za sebou jeden rok a ak sa pozrieme dozadu, môžeme, myslím bez okolkov povedať, že úspešný, Podarilo sa zabezpečiť všetky plánované akcie - už tradičný víkendový pobyt v Piešťanoch a rekondičný pobyt v Dudinciach. Že sa tieto akcie stretávajú u našich členov s priaznivou odozvou, svedčí aj počet účastníkov, ktorí sa na nich zúčastnili. Naše rady členov asociácie stámu, čoho dôkazom je stále vyšší vekový priemer, napriek tomu naše rady opustili v minulom roku aj mladší členovia. Verím, že ste im počas vianočných sviatkov venovali tichú spomienku.

V posledných rokoch sa stretávame so stále väčšími ťažkosťami pri získavaní sponzorských príspevkov a príspevkov z 2% z dani z príjmov. Možno je to spôsobené aj hospodárskou krízou, ale v poslednom čase aj neochotou ľudí poskytnúť tento príspevok neziskovým organizáciám, ktorých počet je už neúmerne veľký. No napriek týmto nepriaznivým okolnostiam dúfajme, že máme pred sebou ďalší úspešný rok.

Preto prajem všetkým našim členom v novom roku veľa zdravia, aby sa mohli zúčastniť na všetkých akciách. Zdravím vás všetkých a teším sa na stretnutia s vami.

Vojto Antošovský

Milí moji spolu rodní a spolu obrnári

Nastal čas znovu sa pripomenúť zo života v Čechách. Užívam si každoročne najväčšej výhody, ktorú tu ešte mám a to je sedemtyždňové liečenie v Janských Láznach. Tento rok sme boli i s manželom od konca júna do začiatku septembra. Každý by si povedal, hm... to je uprostred leta, tí sa mali. Mat sme sa mali, ale nie kvôli letu. To bolo na pekné počasie skúpe až, až. Zima, neustály dážď, dokonca s víchricou, ktorá nám zapríčinila energetickú kalamitu. To tam ešte nepamätali, aby bolo nielen mesto, ale hlavne kúpele 3 dni bez elektriny. Fungovali len 3 núdzové výťahy v Janskom a Lázeňskom dome a v

ubytovni Terra, v centrálnej jedálni sme dostávali len balíčky s jedlom pre turistov a balenú vodu, z rehabilitácie fungovalo len cvičenie a masáže. No a nefungovali ani naše voľnočasové strediská - Kolonáda, cukráreň, Snack bar. Jedine v Bellevue a na Minigolfe nám uvarili turka, pretože mali plynové variče. Výchrica porúcala stromy a z penziónu Brigáda strhla časť plechovej strechy.

No a do Janských Lázní som sa vrátila aj koncom septembra na Festival.

Ohliadnutie za tohtoročným festivalom

28. september je v Čechách sviatkom sv. Václava. V tomto období sa už niekoľko rokov organizuje veľké stretnutie obrnárov na Festivale Obrnári obrnárom a o obrnároch.

Tohtoročný festival trval štyri dni vďaka tomu, že voľný deň - 28. september pripadol na pondelok. Boli to veľmi príjemné dni, pretože nám prialo počasie a ukázalo pravé babie leto.

A aký bol priebeh festivalu?

Piatočné popoludnie patrilo otvoreniu a prehliadke niekoľkých výstav. Tou tradičnou bola výstava fotografií vyhlásená Asociáciou polio na rok 2009. Zúčastnili sa jej 3 autori: Bohumil Svoboda, Zdena Jandusová a Stanislav Gajdoš, bývalý Bratislavčan.

Už druhý rok za sebou bola inštalovaná výstava fotografií, ktoré poskytli obrnári zo svojich súkromných archívov a tu sme mali tiež svoje slovenské zastúpenie: Aničku Čeklovskú a Oľgu Drahokoupilovú, bývalú Bařikovú. Ďalej poskytli fotografie: Zdeněk Kobes, Vendula Kronďáková, Vanda Timková a najväčší počet manželia Novotní. Celkom to bol úctyhodný počet - 144 fotografií.

Tretiu výstavu by som nazvala „Tak to tu ešte nebolo!“ Bola to Výstava ilustrácií poézie Vladimíra Dja Vondrejse. Očarujúce obrázky boli vtipne povesené na šnúre na pódiu pred Kolonádou.

Večer patrilo už tradične vystúpeniam patientskych hudobných telies: POLIO MUSIC a Polio Melody Band. Tieto dve kapely sa snažili pravidelne strieďať po pol hodinách, ale bolo to náročné, ukončiť jednu a dať slovo druhej, obe hrali akoby o dušu a niet sa čo diviť, obe

mali úspech veľký. Tancovalo sa a spievalo, samozrejme aj spomínalo. Kapelníka POLIO MU-SIC Karla Novotného som sa spýtala, kedy vlastne začal hrať v Janských Láznach. Bolo to v roku 1957 z iniciatívy niekoľkých pacientov. Založili prvý patientsky orchester pod názvom RÁMUS. Vystriedalo sa v ňom niekoľko hudobníkov, ale dnes z nich už hrajú len Karel a Zdeněk Kobes, pridá sa Zdeněk Šmahel (nazývaný Satchmo) a Václav Zámečník.

Polio Melody Band poznám osobne už osem rokov a Vašek Filip mi zosobňuje toho pravého šéfa kapely, pretože má veľkú basu a je to veľmi príjemný kapelník.

Tento večer mal milú povinnosť aj predseda Asociácie Jindra Beneš. Milú preto, že šlo o blahoželanie jeho dlhoročnej (a nielen jeho) spolupracovníčke a pravej ruke v Asociácii polio pani Věre Novotnej. Bolo symbolické, že práve na tento večer padlo výročie jej významného životného jubilea. Jindra ocenil príjemnú vzájomnú spoluprácu, na ktorú veľmi rád spomína. Nechýbala ani kytica a to už Karel hral svojej Věrušce a všetci tancujúci pání Věrku previedli po parkete. Samozrejme, že ďalšie gratulácie prijímala Věrka do konca večera i do konca samotného festivalu.

Myslím, že vás bude zaujímať aj to najdôležitejšie z vystúpení hostí za mesto a kúpele zo sobotného aktívu v Malom sále - pre stručnosť uvádzam len v bodoch:

- nevyhnutná rekonštrukcia Kolonády plánovaná od februára do novembra 2010
- vznik II. Centra Janských Lázní pod lanovkou
- rozšírenie námestia s výstavbou Parkovacieho domu v mieste súčasného parkoviska pod autobusovou zástavkou
- na streche Parkovacieho domu bude verejné WC a nová autobusová zástavka
- plánuje sa debarierizácia depandacie Bellevue
- vo výhľadovom pláne je debarierizácia a prepojenie Moravěnky s depandaciou Čechia so suchým priechodom do centrálnej jedálne
- oprava homej cesty

- plán novej sedačkovej lanovky od Hoffmanovej boudy k odľahčeniu centra Janských Lázní
- nové parkovisko nad hotelom Lesní Dům.

Zástupca zo Správy KRNPu predstavil projekt Krkonoše bez bariér. Cieľom projektu je zmapovať cesty a určiť ich vhodnosť pre zdravotne postihnutých, vrátane vozičkárov. V ďalšej fáze je plánovaná úprava niektorých ciest a výsledkom by mala byť orientačná mapa - Stezka pro tělesně handicapované.

Predseda Jindra Beneš:

- Predstavil novú tajomníčku a hospodárku Asociácie polio ČR pani Ludviku Bradovú.
- Plán rekondícií na rok 2010: Lázně Lednice, Janské Lázně I., Žďár nad Sázavou a Janské Lázně II.

Sobotné odpoľudnie využili tí zdatnejší na vychádzky a výlety. V Kolonáde sa opäť hralo, spievalo a hral sálový petang - boccia. Opäť vystúpila kapela Polio Melody Band, ktorá sa rozrástla o ďalších gitaristov obrnárov Pavla Palasa a Romana Herinka. Pridali sa k zdravému jadru kapely v zložení už vyššie spomínaného kapelníka Vaška Filipa, ďalej huslistky Věrky Vogeltancovej, speváčky Dity Dubskej, gitaristov Mirka Pernicu, Mirka Baručáka, Emila Nachlingera, Zdeňka Píseckého, klarinetistu Rudy Kupečka a mladej neobrnárky Violky Jíchovej.

Príjemné odpoľudnie bolo predzvesťou ešte príjemnejšieho spoločenského večera. Kolonáda bola svedkom neformálnej a družnej zábavy prítomných. Myslím, že všetkým vyhovovala hudobná produkcia známeho Miroslava Vosáhla. Prejavilo sa to na tanečnom parkete, pri stoloch, kde sa debatovalo a pri známejších skladbách i spievalo. Spestrením bolo delenie pekných a hodnotných cien, ktoré potešili mnoho šťastlivcov. Skalní zostali na večierku až do neskorých záverečných hodín.

Nedeľné dopoludnie patrilo v kolonáde prezentácií firmy Otto Bock ČR. Návštevníci si mali možnosť prezrieť a vyskúšať niektoré ortopedické pomôcky. K dispozícii boli dvaja zástupcovia firmy, títo sa aktívne venovali potrebám jednotlivcov s konkrétnymi požiadavkami.

Medzitým v Bellevue zasadal výbor Asociace polio ČR.

Nedeľné odpoľudnie bolo opäť výnimočné. Výnimočné svojimi príjemnými slnečnými lúčmi a výnimočné vystúpením patientskej kapely Polio Melody Band vonku na pódiu pred Kolonádou.

Fotografie poskytla
Anna Čeklovská (SR)

Z archívu fotografií Aničky Čeklovskej.

*Dve Slovenky na Festivale v Janských Lázních
(Olga Bařínková a Marika Mruzková).*

Bolo to odpoľudnie promenádneho koncertu, avšak s iným repertoárom, než na aký sme pri týchto koncertoch zvyknutí. Lenže v tom bola tá výnimočnosť. Naša polio kapela zaplnila celé námestíčko a diváci si nielen zaspievali ale i zatancovali, a to sa na bežných promenádnych koncertoch len tak nevidí. No a večer príjemne zakončila kapela Karla Novotného POLIO MUSIC. Opäť sa spievalo a tancovalo, teraz už ale nie do polnoci.

V pondelok bol voľný program. Boli to posledné posedenia, posledné vychádzky, posledné spoločné fotografovanie na pamiatku tohoročného stretnutia. Ťažko povedať, či z týchto fotografií niekto za 20 alebo 30 rokov zorganizuje výstavu archívnych fotografií. Už nás tu asi moc nebude a aj sila a iniciatíva budú chýbať. Tak radšej spomínajme ešte teraz a hlavne budúci rok na ďalšom ročníku Festivalu OOO (Obrnáři, obrnářům a o obrnářích).

Čo plánuje česká asociácia na rok 2010?

Celkom pestrú činnosť - posúďte sami. Pravidelné plávanie v mes-
tách Praha a Ostrava, skúšky divadelného súboru Verva, výstavy fo-
tografií a obrazov členov AP, novo i pravidelné cvičenie s loptou v
Centre AP, poznávací zájazd s kultúrnym vystúpením, účasť na zdra-
votníckych výstavách a veľtrhoch.

Kultúrno-spoločenský festival a kultúrno-športové odpoľudnie
Obrnári obrnárom a o obrnároch 2010 sú plánované v termíne 25. -
28. 9. 2010 v Janských Láznach.

Výbor zasadne deväťkrát, z toho bude jedno na Mikuláša spojené s
verejnou schôdzou, dvakrát je plánovaná redakcia a distribúcia ča-
sopisu Zpravodaj AP.

Nosnou časťou plánu bude ale príprava a realizácia 4 rekondič-
ných pobytov. Po jednom v blízkosti Lednicko-valtického areálu v
Láznach Lednice v termíne 23. - 29. mája v bezbariérovom
Lázeňskom dome Perla a druhý v Žďari nad Sázavou v Hoteli FIT v ter-
míne 20. - 26. júna. Dva rekondičné pobyty sú plánované v Janských
Láznach 6. - 19. júna a 5. - 14. septembra tiež v bezbariérovom Pen-
zióne Sola Fide s plávaním v bazéne v Obchodnej akadémii.

Musím sa ešte priznať, že som prevzala funkciu redaktorky Zpravo-
daja českej AP. Beriem to ako pozitívnu vec aj pre náš slovenský In-
formátor. Bude ma to nútiť k tomu, aby som vás nezanedbávala...

vaša Marika Mruzková

***Rada Asociácie polio v SR oznamuje členskej základni,
že v súvislosti so zmenou predsedu mení sa aj adresa***

AP v SR na:

Žehrianska 7, 851 07 Bratislava

Výhody staroby

- Budeš mať more času, ale nijaký nápad čo s ním.
- Ak sa posadiš niekde na lavičku, aby si sa pokochal prírodou, zaspíš.
- Čím ďalej, tým viac sa Ti budú páčiť mladé dievčatá, ale oslovovať Ťa budú staré baby.
- Keď si budeš chcieť kúpiť niečo na seba, budeš počúvať reči, že už to neznosíš a do truhly sa to nehodí.
- Pán Boh Ti sily vezme, ale chuť ponechá.
- Začnú Ti hovoriť pamätník v čase, keď začneš zabúdať.
- Budeš viac čítať, ale na konci stránky nebudeš vedieť o čo vlastne išlo.
- Budú Ti vraviť ako krásne vyzeráš, ako keby nevedeli, že máš doma zrkadlo.
- Všetky topánky Ťa budú tlačiť, alebo sa Ti budú vyzúvať.
- Obuvák budeš potrebovať meter dlhý.
- Čím menej budeš mať zubov, tým budeš „kúsavejší“.
- Nech Ti uvaria hocičo, dostaneš po tom záhu, zápchu alebo hnačku.
- Vlasov budeš mať dosť, ale na oveľa menšiu hlavu..
- Do vane pôjdeš hlavou napred, lebo neohneš nohy v kolenách.
- Budeš mať more skúseností, ale nijakých poslucháčov.
- Keď si budeš chcieť v stánku kúpiť noviny a spadne Ti peňaženka, budeš sa tváriť, že si oprašuješ koleno, potom lýtko, potom Ti rupne v chrbte, tým sa Tvoje ohýbanie skončí a peňaženku od zlosti zakopneš do kanála.
- Budeš močiť tak často a tak dlho, že sa skoro nebudeš mať čas ani napiť.
- Budeš mať jedny okuliare na blízko, jedny na diaľku, na šírku, bifokálne, tri fokálne a potom jedny s jedným uškom cez ktoré budeš vidieť.
- Stráviš veľa času v posteli nie kvôli odpočinku a radovánkam, ale pre-to, že sa nebudeš môcť zodvihnúť.
- Ak Ti niekto príde zaželať, aby si sa dožil stovky, pošleš ho do riti.

**Rada Asociácie polio vyslovuje vrelé a úprimné poďakovanie
nasledovným osobám a inštitúciám, ktorí podporili našu činnosť
a venovali našej Asociácii v roku 2009 2% z dane z príjmov:
Žena, s.r.o., MUDr. Janka Lazárová, Gynekologická ambulancia,
Bratislava
Technické služby stavby, s.r.o., Bratislava
Slovnaft, odbory, Bratislava**

NOVÁ ŠPECIALIZOVANÁ CHRÁNENÁ DIELŇA PRE HANDICAPOVANÝCH MOTORISTOV

16. septembra sa slávnostne otvorili brány chránenej dielne **AV Mobilita, s.r.o.**, ktorá sa ako prvá na Slovensku zameriava na poskytovanie komplexných motoristických služieb pre handicapovaných občanov v rámci celého územia SR. Predajný a výstavný salón AV Mobilita v bratislavskej Dúbravke poskytuje svojim návštevníkom komplexné predajné a servisné služby, predaj vozidiel s prestavbami, prvú pomoc na cestách, legislatívne poradenstvo a stálu expozíciu.

Poslaním projektu je komfortná integrácia zdravotne postihnutých občanov do spoločnosti prostredníctvom komplexného programu chránenej dielne AV Mobilita. Program zahŕňa starostlivosť o zdravotne a telesne postihnutých občanov (motoristov i nemotoristov), **zlepšenie ich časových a mobilných podmienok** prostredníctvom budovania **zmluvných stredísk** poskytujúcich služby v oblasti sprostredkovania a servisu v oblasti motorových vozidiel a poradenstva pre zdravotne a telesne postihnutých občanov.

Komplexnosť dotvára **integrované bezplatné non-stop call centrum 0800 102 103**, ktoré bude poskytovať prvú pomoc na cestách, poradenské a sprostredkovateľské služby programu AV Mobilita.

„Dôvodom vzniku chránenej dielne AV Mobilita bola osobná rodinná skúsenosť, ktorú človek skutočne pochopí v plnom rozsahu až vtedy, keď sa stane svedkom života človeka s telesným postihnutím, alebo ho dokonca sám prežíva,“ vysvetľuje Klaudia Valušková z Auto Valušek.

Túto skutočnosť dopĺňa aj myšlienka Jána Sihelského, generálneho riaditeľa Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý sa vyslovil za vznik a podporu viacerých takýchto centier na Slovensku s tým, aby bola vytvorená sieť aj v spolupráci s jednotlivými štátmi EÚ, ktoré prejavia záujmom o spoluprácu v projekte.

Medzi ďalšie ciele projektu patrí **sprostredkovanie predaja nových vozidiel s cenovým zvýhodnením, montáž, resp. prestavba vozidiel** s garanciou výrobcu, prepojenie AV Mobility s inými chránenými dielňami (poskytovanie služieb, **náhradné plnenie** pre firmy, v zmysle Zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti), **vybudovanie bytov** (komplex chránených bytových jednotiek), organizovanie spoločenských stretnutí a podujatí pre handicapovaných, priestor na možnosť vzájomného zoznámenia, **zabezpečenie liečebných pobytov pre handicapovaných, autoškola pre handicapovaných záujemcov** a tzv. **inkubátor** - školiaci program pre ZŤP, inkubátor" pre podnikateľov, podpora handicapovaných v podnikaní.

Partneri chránenej dielne AV Mobilita:

Do projektu špecializovanej chránenej dielne AV Mobilita sa zapojili viaceré spoločnosti, ktoré cítia potrebu pomáhať handicapovaným ľuďom a uľahčiť im proces integrácie do spoločnosti.

Generálny partner:

Kia Motors Sales Slovensko s.r.o. je výhradným distribútorom automobilov značky Kia na Slovensku. V rámci projektu zabezpečuje komplexnú škálu vozidiel, ktoré sú určené na prestavbu, ale aj bez nutnosti prispôbenia.

Partneri:

- AMC Martin
- Slovak Telecom/T-COM
- Allianz-Slovenská poisťovňa a.s.
- Auto Valušek, s.r.o.
- VB Leasing SK a.s.
- VOLKSBANK Slovensko a.s.

- CK Satur Slovensko
- Reštaurácia ORIM
- Kúpele Trenčianske Teplice, a.s.

Mediálni partneri: Slovenka, Metropola, Auto Magazín

Inštitúcie podporujúce projekt AV Mobilita:

- Slovenský zväz telesne postihnutých,
- Slovenský zväz telesne postihnutých športovcov,
- Asociácia telesne postihnutých motoristov,
- Asociácia organizácií zdravotne postihnutých občanov,
- Národná rada občanov so zdravotným postihnutím SR,
- MÚ Lamač - Mgr. Olga Keltošová,
- štátne orgány, miestne úrady, nadácie,
- chránené dielne a ich výrobky v expozícii.

ADRESA:

AV Mobilita s.r.o.

M. Sch. Tmavského 14, 841 01 Bratislava

Tel.: 02/60 42 12 80, 81, web: www.avmobilita.sk

Bezplatné non stop call centrum: 0800 102 103

Kontakt pre styk s médiami:

Ing. Petra Volčková, AV Mobilita, s.r.o.

email: info@avmobilita.sk; tel.: 02/6920 2322, 0902 941 403

Naše rady opustili:

Alois Mozga, Smižany
Rudolf Margoč, Trenčín
Ján Babinec, Bratislava
Hanyová Mária, Bratislava,

Venujme im tichú spomienku!

Naši jubilanti v roku 2010

40 rokov

24.11 Antošovská Tatiana Bratislava

50 rokov

27.6. Gregová Emília Košice

55 rokov

26.1. JUDr.. Borovičková Eva Košice

31.1. Havetta Ján Veľké Vozokany

29.3. Stehel Alojz Krásno n. Kys.

1.5. JUDr. Dlabalová Marta Košické Olšany

7.6. Neklapilová Jarmila Vsetín

8.6. Pukk Ladislav Nové Zámky

11.6. Feriancová Anna Žiar n. Hr.

13.6. RNDr. Bezecný Ján Dubnica n. Váh.

21.6. Pillár Cyril Klušov

20.7. Ivan Ladislav Modra

20.7. Pribulová Janka Modra

3.8. Mgr. Mruzková Mária Ostrava-Poruba

12.8. Šebianová Janka Zvolen

31.8. Vaneková Marta Bratislava

19.9. Gurská Marta Pružináč

12.10. Gašová Marcela Bratislava

22.10. Hrušková Marta Martin

17.11 Ing. Bréda Miroslav Budkovce

60 rokov

11.1. Urik Miroslav Budkovce Bratislava

10.2. Ing. Igaz Ivan Bratislava

14.3. Papová Monika Tvrdošovce

17.6. Kriváková Helena Sol

8.8. Kalfas Jozef Prievidza

14.8. Mažec Anton Jarok

18.8. Jurkovičová Mária Bratislava

11.9. Masláková Anna Olešná

20.9. Bank Tibor Košice

6.10. Slezáková Monika

23.10. Jurašková Anna Stupava Košice-Šaca

22.12. PhDr. Grajcár Štefan Bratislava

65 rokov

- 27.5. Mrázik Anton Trenčín
- 9.6. Cesnaková Hedviga Košice
- 1.8. Mišľanová Valéria Sobrance
- 15.8. Dovalovský Emil Sládkovičovo
- 18.9. Púchla Františka Dolné Orešany
- 30.9. Kristof Juraj Košice
- 20.11. Homza Matej Michalovce
- 12.12. MUDr. Olekšáková Irena Stôl
- 19.12. Konrádek Štefan Bratislava

70. rokov

- 3.1. Gajdoš Anton Vrbové
- 4.2. Bachledová Verona Zvolen
- 20. 2. Kováčová Irena Spišská Nová Ves
- 23.3. Chochúľová Anna Cifer
- 29.3. Súry Eduard Sereď
- 3.4. Janák Ján Trnava
- 22.4. Ing. Pobežalová Aurélia Bratislava
- 27.4. Gondášová Estera Banská Bystrica
- 9.5. Ing. Kán František Bratislava
- 14.5. Čáslavková Lenka Rožňava
- 23.5. Repák Alojz Cadca
- 17.6. Havlíková Viera Brezno
- 4.7. Képesová Olga Košice
- 5.7. Rovňáková Mária Sobrance
- 1.8. Švajda Emil Nové Zámky
- 12.8. Petráňová Blažena Slovenské Pravno
- 24.9. Regás Štefan Semerovo
- 9.10. Rusnáková Rozália Považská Bystrica
- 16.10. Stahonová Alžbeta Rožňava

75.rokov

- 8.6. Brichta Jozef Bratislava-vidiek

80.rokov

- 9.7. Kajánková Anna Podvysoká
- 3.12. Krišková Eva Ondrošová

85 rokov

- 16.5. MUDr. Pilcová Oľga Liptovský Mikuláš
- 12.6. Doc. Ing. Martinová Georgína Bratislava

Zloženie Rady Asociácie polio v SR

Predseda: **PhDr. Štefan Grajcár,**
Podpredseda: **Ing. Vojtech Antošovský,**
via: **Ing. Alica Suchá,**

Tajomníčka: **Mgr. Anna Hmiráková,**

Hospodárka: **Helena Kánová**

Členovia: **MUDr. Zuzana Baranová, PhD.**
Ing. Jozef Danek
Eva Lazurová
Ing. Jozefína Slezáková

Kontrolná komisia AP v SR

Predseda: **Jana Šebianová**
níčka:
Členovia: **Mgr. Mária Mruzkovcá**
Miloš Stilhammer